Qatar houdt fans tijdens WK in stadions sterk in de gaten
AD
01:22

Supporters in Qatar nauwlettend gevolgd: ‘Dit is echt massasurveillance’

MET VIDEO **Bezoekers van het WK in Qatar worden extreem goed gevolgd door de autoriteiten. In ieder stadion hangen 2000 camera's en ook op straat wemelt het ervan. De camera's zijn uitgerust met gezichtsherkenningstechnologie, die kan worden ingezet om mensen die regels overtreden op te sporen. ,,Dit is massasurveillance.”**

Sander van Mersbergen 9 okt. 2022 **Laatste update:** 10-10-22, 08:15

Tijdens wedstrijden kan vanuit een commandocentrum tot op detailniveau worden ingezoomd op kleine groepen supporters. Wanneer zij de regels overtreden, kunnen veiligheidsfunctionarissen in het stadion worden ingeseind. Het gaat dan bijvoorbeeld om agressief gedrag. Ook het uittrekken van je shirt en springen op stadionstoeltjes is tijdens het toernooi niet gewenst.

De organisatie van het toernooi, dat over zes weken begint, ziet de uitgebreide surveillance als een belangrijke voorwaarde voor een veilig verloop. ,,Preventie is beter dan genezen", zegt Nivas Abdulrahiman, hoofd ICT van het WK. ,,We proberen op deze manier proactief incidenten te voorkomen. Supporters die over de schreef gaan, worden niet meteen bestraft, maar de kans bestaat wel dat ze op de regels gewezen worden.”

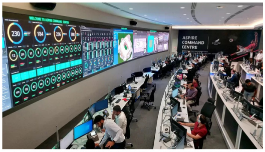

▲ Het Aspire Command Center in Doha. Ook als er niet gevoetbald wordt, worden de WK-stadions hier nadrukkelijk in de gaten gehouden. © Sander van Mersbergen

Tijdens wedstrijden worden de beelden vooral gebruikt voor het ordentelijk verloop van het evenement, voegt hij daaraan toe. ,,Maar als er een serieus incident is, volgt achteraf onderzoek om te kijken wie de dader is. Als daar identificatie middels gezichtsherkenning voor nodig is, delen we de beelden met de staatsautoriteiten die dat toe mogen passen.”

Ronan Evain, voorman van belangenvereniging Football Supporters Europe: ,,Dit is echt massasurveillance. Dat is zorgelijk, zeker omdat nog totaal onduidelijk is wat precies de regels zijn en wat de consequenties zijn als je ze overtreedt.”

▲ Hamad Ahmed Al-Mohannadi (links) en Nivas Abdulrahiman in het Aspire Command Center in Doha. © Sander van Mersbergen

Qatar stelt alles in het werk om het naderende WK zonder incidenten te laten verlopen. Deze krant keek mee in het commandocentrum dat met een bomvolle technologische trukendoos toezicht houdt op de supporters in de stadions.

Geconcentreerd tuurt een werknemer van het Aspire Command Center in Doha naar de bewakingsbeelden op zijn scherm. De man heeft vandaag het Lusail-stadion onder zijn hoede, waar een week voor kerst de finale van het WK gespeeld wordt. Nu kun je in het stadion een kanon afschieten.

Toch kijkt de man onafgebroken naar beelden van lege parkeerplaatsen, verlaten tribunes en noest doorwerkende arbeiders, die de laatste oneffenheden wegwerken uit het onlangs geopende stadion. ,,We zitten in de *non-event mode*”, zegt Hamad Ahmed Mohannadi, directeur van het commandocentrum. ,,Met 85 medewerkers houden we 24/7 alle acht de stadions in de gaten. We monitoren alle aspecten en zorgen dat alles veilig is en werkt.”

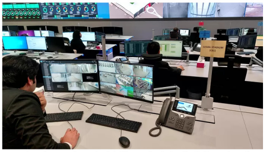

▲ In het Aspire Command Center in Doha bekijkt een medewerker bewakingsbeelden van het Lusail Stadion. © Sander van Mersbergen

Geen detail overgeslagen

Stel gerust dat daarbij geen detail wordt overgeslagen. Mohannadi's collega, hoofd ICT Nivas Abdulrahiman, wijst naar het grote scherm aan de muur. Daarop wordt een plattegrond van één van de stadions getoond. Daarop is bijvoorbeeld te zien hoeveel toeschouwers er in elk vak zitten (nul), en ook hoe warm het daar is.

Onbeperkt **PREMIUM**
van ~~1,83~~ voor 1,50 per week

NET BINNEN
10:39 Rusland houdt acht verdachten aan voor explosie Krimbrug, onder wie 5 Russen
08:36 Biden woedend op Saoedi's wegens 'oliesteun' aan Rusland
06:36 OM Canada eist 12 jaar cel voor Nederlandse afperser Amanda Todd
04:17 Biden wil relatie met bondgenoot Saoedi-Arabië ‘herevalueren’ na...
02:17 ‘Nederlanders hebben ruim 600 miljoen euro aan vastgoed in Dubai’
BEKIJK ALLE ARTIKELEN

Charkov
Donbas
Marioepol

De situatie in Oekraïne op de kaart en in grafieken: waar heeft Rusland controle?

MEEST GELEZEN

OORLOG OEKRAÏNE

LIVE | Rusland pakt acht mensen op voor explosie Krimbrug, Navo overlegt... 1

Biden woedend op Saoedi's wegens 'oliesteun' aan Rusland 2

Vijf nieuwe aanklachten tegen Duitse hoofdverdachte van... 3

Ajax-supporter neergestoken in Napels 4

Biden wil relatie met bondgenoot Saoedi-Arabië ‘herevalueren’ na... 5

AD WEBWINKEL
WEEKDEAL: The Harry Potter Symphony - tot € 15,- voordeel per ticket
Voor €44
Madurodam
Van ~~€22~~ voor €15.5
Hit It livestream, met o.a. Rico vs. Hesdy
Voor €19.95
SnowWorld Avondskipas (4 uur)
Van ~~€27.5~~ voor €19.95
TINA - De Tina Turner Musical - tot € 20,- voordeel
Voor €38.95
BEZOEK DE WEBWINKEL

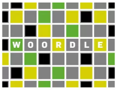

Speel hier gratis puzzels, quizzen en spelletjes

MEEST GEDEELD

Belgische vriendinnen komen om tijdens citytrip in Rome: ‘Ze wilden mensen...

Duik in Franse grot loopt fataal af voor Nederlander (60): ‘Zijn maat moest hem...

Emmy (3) overleefde als enige drama op crèche in Thailand: ‘Ze dacht dat ha...

Oekraïense (52) getuigt over traumatische foltering door Russische soldaten: ‘Kerfd...

OORLOG OEKRAÏNE

LIVE | Rusland pakt acht mensen op voor explosie Krimbrug, Navo overlegt...

Volg het AD op social media

Verzin de winnende tekst voor Uit De Kom

Uit de cijfers blijkt dat de veelbesproken airconditioning in het stadion naar behoren werkt. Terwijl het kwik op deze oktoberdag buiten richting de 38 graden gaat, schommelen de temperaturen op de tribune rond de 23 graden. ,,Als de temperatuur bepaalde drempelwaarden overschrijdt, kunnen we vanuit dit commandocentrum bijsturen”, zegt Abdulrahiman, een Indiër. ,,Dat kunnen we voor alle acht de stadions doen.”

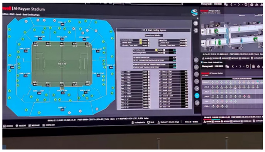

▲ Het Aspire Command Center in Doha. Op de stadionplattegrond is te zien hoe warm het in de verschillende vakken is. © Sander van Mersbergen

Tijdens het WK zal het commandocentrum in ‘*event mode*’ gaan, en worden meer medewerkers ingezet. De Qatarezen zijn maar wat trots op hun hypermoderne zenuwcentrum, van waaruit ze bijvoorbeeld ook de toegangspoorten van de stadions kunnen openen en sluiten, al naar gelang de situatie ‘op de grond’. Ook houden ze vanuit hier overzicht op de bezoekersstromen.

Abdulrahiman: ,,We weten precies hoeveel mensen zich waar bevinden. Als het ergens vastloopt, kunnen we daarop anticiperen. We hebben dit platform voor het eerst gebruikt tijdens de Arab Cup, en tijdens het WK ontwikkelen we het verder. Zo geavanceerd als hier is wereldwijd nog geen enkel toernooi gemonitord. De lessen die wij hier leren, kunnen later elders worden toegepast.”

> **Zo geavanceerd als hier is wereldwijd nog geen enkel toernooi gemonitord**
>
> - Nivas Abdulrahiman, hoofd ICT

Het veelbesproken WK in Qatar begint over 41 dagen. Terwijl het chagrijn rond het toernooi in het westen van Europa nooit echt verdwenen is, kunnen de Qatarezen niet wachten tot het begint. Tegen de talloze wolkenkrabbers die Doha rijk is - het worden er iedere week meer - zijn banners geplakt met daarop voetbalsterren op monsterformaat. Overal in het land zie je verwijzingen naar het toernooi, en ook de kussentjes in de toestellen van Qatar Airways zijn bedrukt met het FIFA-logo.

Dreumes

Het steenrijke land, met net 300.000 volbloed Qatarezen feitelijk een dreumes op het wereldtoneel, wil zich deze wintermaanden presenteren als een serieuze speler. Daarom mag er niks mis gaan. ,,Qatarezen zijn nogal perfectionistisch”, zegt Abdulrahiman, die een jaar of vijftien geleden in het emiraat kwam werken. ,,En ze houden erg van technologie.”

De optelsom van die twee karaktertrekken wordt zichtbaar als de Indiër een demonstratie geeft van het cameratoezicht in de stadions. Op het grote scherm aan de wand wordt het beeld getoond van een camera die vanaf de dak van het stadion een tribune aan de overkant in het vizier neemt. De lens zoomt steeds verder in, maar aan de kwaliteit van de beelden is dat amper af te zien. Uiteindelijk wordt scherpgesteld op een paar rijtjes stoelen.

Het is niet moeilijk voor te stellen hoe het is als daar straks mensen zitten, mensen met een oranje shirt bijvoorbeeld. Die kunnen er zeker van zijn dat al hun bewegingen nauwkeurig vastgelegd worden, en hun eventuele misstappen ook.

Niet alleen in het stadion, overigens. Neem het Al Bidda Park, een groene oase achter de kilometerslange Corniche boulevard, waar deze winter de internationale fanzone zal verrijzen - inclusief bierverkoop. Om de 20 a 30 meter hangt er een *state-of-the-art* 360 graden-camera. In de metro en op de stations: idem. In de winkelstraten? Camera's, camera's, camera's.

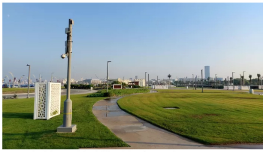

▲ Een beveiligingscamera in het Al Bidda Park. © Sander van Mersbergen

Veiligheid is voor de inwoners van Doha belangrijk. Zowel de rijke Qatarezen en expats in het glanzende, hypermoderne centrum als de migranten in de arme, stoffige buitenwijken roemen het feit dat ze hier veilig over straat kunnen. ,,Je kunt je auto hier gewoon met de sleutels in het contact laten staan”, zegt Abdulrahiman. ,,Als je een paar uur later terug komt, staat hij er nog steeds.”

Dat die veiligheid deels wordt bereikt door massale *surveillance* van de overheid, geldt in de Golfstaat als een gegeven. ,,Je kunt ervan uit gaan dat je hier overal gevolgd wordt.”

Even wennen

Voor Europeanen die het WK in Qatar gaan bezoeken - het enthousiasme onder de supporters is een stuk minder dan bij eerdere toernooien - zal het wennen zijn. Privacy-experts die deze site raadpleegde stellen dat de manier waarop het cameratoezicht met gezichtsherkenning in de WK-stadions wordt toegepast in EU-landen niet toegestaan zou zijn. De technologie wordt in Nederlandse stadions voor zover bekend alleen toegepast bij FC Twente, door het bedrijf 20Face. Dat gebeurt met een heel ander doel: daar geeft het bezoekers toegang tot de businessruimte.

,,Je gezicht kun je nooit afzetten”, zegt Ot van Daalen, verbonden aan de Universiteit van Amsterdam en privacywaakhond Bits for Freedom. ,,Dat betekent dat je met deze technologie overal gevolgd kan worden. Dat zo'n controversiële techniek gebruikt wordt in een land dat vanwege de mensenrechtensituatie onlangs nog de rode kaart kreeg van Human Rights Watch, is erg problematisch.”

Overigens: Qatar kreeg in 2016 wel als eerste Golfstaat een vorm van privacywetgeving. Ook bij de vorige twee WK's was er een vorm van cameratoezicht met gezichtsherkenning, melden gespecialiseerde websites.

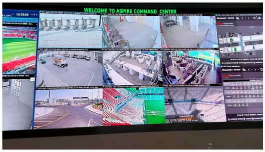

▲ Beveiligingsbeelden in het Aspire Command Center. © Sander van Mersbergen

Ronan Evain, voorzitter van Football Supporters Europe, stelt dat het afwachten is hoe het in de praktijk uitpakt. ,,Tot nu toe zijn de geluiden vanuit Qatar redelijk geruststellend. Het land en voetbalbond FIFA willen een toernooi zonder grote incidenten, en hebben er dus ook geen belang bij dat er heel omstreden dingen gebeuren. Maar het probleem is dat er geen harde toezeggingen komen, bijvoorbeeld richting lhbti-supporters. Als je veiligheid in het geding is, zijn een paar mooie woorden van FIFA-directeur Gianno Infantino echt niet genoeg.”

Iets als zoenen op straat is in de Golfstaat verboden, ook tussen mannen en vrouwen. Qatar heeft meermaals benadrukt dat ‘iedereen welkom is’ en dat regenboogvlaggen toegestaan zijn, iets wat tijdens het EK in Hongarije vorig jaar bijvoorbeeld niet het geval was. Evain zou graag meer garanties willen, bijvoorbeeld tijdelijke opschorting van de Qatarese wet die homoseksualiteit strafbaar stelt.

Buitenlandse veiligheidstroepen

Hoe de daadwerkelijke handhaving van de veiligheid in de straten van Doha eruit gaat zien, is ook nog onduidelijk. De Qatarezen reageerden tot nu toe niet op vragen daarover. Ze doen de ordebewaking in elk geval niet op eigen houtje: met landen als Pakistan, Marokko en Turkije is gesproken over het leveren van veiligheidstroepen. De Turken leveren ruim drieduizend man, van wie het grootste deel tot de Mobiele Eenheid behoort.

Binnen Qatar leeft het idee dat zowel van de eigen bevolking als van de buitenlandse supporters wat begrip gevraagd wordt voor de onderlinge verschillen. Abdulrahiman: ,,Natuurlijk, de supporters die deze kant uit komen zijn diehardfans, en dat brengt bepaald gedrag met zich mee. Maar ze zijn nu niet in Europa. We hopen dat ze dat begrijpen.”

Theo Pouw, voorzitter van Supportersvereniging Oranje, zegt dat zijn achterban zich weinig zorgen maakt over de regels in het emiraat. ,,Als Oranjesupporters passen we ons aan aan de lokale regels, waar we ook komen. We springen niet op stoelen en trekken ook ons shirt niet uit. Daar is het veel te mooi voor.”

Bekijk onze nieuwsvideo’s in onderstaande playlist:

Oekraïens gezin kruipt onder puin vandaan na bombardement

Het gezin woont in de Oekraïense stad Zaporizja die dinsdag werd gebombardeerd.

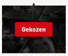

Oekraïens gezin kruipt onder puin vandaan na bombardement
00:38

Boot wordt brandend naar de kant getrokken in...
00:43

Koopmans: Voor meesten is herhaalprik...
01:50

Vr vliegt in l crash
00:39

Je las zojuist één van je gratis PREMIUM artikelen

Abonneer direct om onbeperkt verder te lezen op AD.nl en in de app, of koppel je abonnement met dit account.

1. Kies je formule

Digitaal Basis | Digitaal Basis + zaterdag op papier

✓ Onbeperkt toegang tot alle artikelen op AD.nl en in de app

✗ Elke zaterdag de extra dikke weekendkrant op papier thuisbezorgd

MEESTE VOORDEEL
● 24 maanden 6,50 per maand
○ 12 maanden 7,58 per maand
○ Maandelijks opzegbaar 8,67 per maand

Na deze periode heb je een maandelijks opzegbaar abonnement tegen het dan geldende reguliere tarief. Op dit moment is het reguliere tarief 7,95 per maand.

2. Vul je IBAN-rekeningnummer in

NL91 XXXX 0417 1643 00

Door mijn IBAN-rekeningnummer in te vullen geef ik toestemming voor automatische incasso van 6,50 per maand.

☐ Ik ga akkoord met de actie- en abonnementsvoorwaarden [1] [2] [1][2]

Start met lezen

Als abonnee van het AD ontvang je per mail nieuws, aantrekkelijke aanbiedingen, actualiteiten en productinformatie. Je kan dit wijzigen bij je voorkeuren.

LEES MEER

Wat als je bed je grootste vijand is? Dit kun je doen aan chronische slapeloosheid

10 procent van de Nederlanders lijdt aan insomnie. Oftwel: niet kunnen in- of doorslapen, waardoor je uiteindelijk er tegenop ziet om…

11 oktober

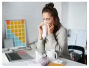

Moet je thuiswerken bij een negatieve zelftest? ‘Je wil collega’s niet aansteken’

10:30

Van uitgelaten sfeer tot spookstad: inwoners Kiev zetten zich schrap voor meer aanvallen

10 oktober

Vijf nieuwe aanklachten tegen Duitse hoofdverdachte van ontvoering en moord Maddie McCann

11 oktober

Thaise politie pakt verslaggevers CNN op die in kinderdagverblijf filmden

9 oktober

‘Chimpnapping’: twee ton losgeld geëist voor ontvoerde babychimpansees

Een maand geleden werden drie babychimpansees ontvoerd uit een opvangcentrum in de Democratische Republiek Congo. De ontvoerders spelen het hard en eisen nog altijd twee ton losgeld.

9 oktober

Miljoenenschikking Amerikaanse universiteit met ruim 230 slachtoffers van misbruik door gynaecoloog

8 oktober

Dit betekent wonen op erfpachtgrond: ‘Eigenlijk zou de woning minder moeten kosten’

10:50

Nieuws Update

NIEUWS
UPDATE
Live

Oekraïens gezin kruipt onder puin vandaan na bombardement

Koopmans: Voor de meeste mensen is herhaalprik persoonlijke afweging

Meld je aan voor de nieuwsbrief

Wil je elke dag de Dagelijkse nieuwsupdate nieuwsbrief van AD ontvangen via e-mail?

ot@otvandaalen.nl

Aanmelden

Wij zijn altijd op zoek naar het laatste nieuws.

Tip de redactie »

Algemeen
- Colofon
- Auteursrecht
- Abonnementsvoorwaarden
- Gebruiksvoorwaarden
- Privacy statement
- Cookie statement
- Vacatures
- Privacy instellingen

Service
- Klantenservice
- Krant niet bezorgd?
- Mijn account
- Vakantieservice
- Adverteren
- Losse verkoop

Meer AD
- Abonnee worden
- Digitale krant
- Nieuwsbrieven
- Webwinkel
- Kortingscodes
- RSS

Apps
- VERKRIJGBAAR VOOR Google Play
- VERKRIJGBAAR IN DE App Store

ADR Nieuwsmedia

© 2022 DPG Media B.V. - alle rechten voorbehouden